

ارزیابی و تحلیل عملکرد ایران در بازی‌های آسیایی در مقایسه با سایر رقبا

حسین عیدی^۱، بهمن عسگری^{۲*}

تاریخ دریافت مقاله: ۱۳۹۲/۰۹/۲۰ تاریخ پذیرش مقاله: ۱۳۹۲/۱۲/۱۷

چکیده

هدف پژوهش، ارزیابی و تحلیل عملکرد کاروان‌های ورزشی ایران در بازی‌های آسیایی در مقایسه با رقبای آسیایی است. روش تحقیق توصیفی - تحلیلی است که پژوهشگران سعی کرده‌اند بدون پیش‌داوری به توصیف وضعیت عملکرد ایران در بازی‌های آسیایی بپردازند و با استفاده از اسناد و مدارک موجود، رتبه‌بندی و مدال‌های کسب‌ده ورزشکاران ایرانی در سیزده دوره حضور در بازی‌های آسیایی (۱۹۵۱ تا ۲۰۱۰) را بررسی و آن را با عملکرد نه کشور آسیایی دیگر به عنوان رقبای ایران مورد مقایسه قرار دهند. اطلاعات مورد نیاز پژوهش از طریق منابع معتبر مرتبط با بازی‌های آسیایی به دست آمد. مهم‌ترین یافته‌های پژوهش را می‌توان به نوسانات عملکرد ایران در بازی‌های آسیایی در مقایسه با دیگر رقبای اشاره کرد؛ به طوری که نمودار عملکرد ایران سینوسی شکل (با جهش‌های نزولی و صعودی بلند) بوده، فاقد ثبات است. همچنین، بین مجموع مدال‌ها و مدال‌های طلای کسب‌شده ایران در بازی‌های آسیایی قبل و بعد از انقلاب اسلامی، تفاوت معناداری وجود ندارد. ایران با میانگین وزنی رتبه ۵/۲۳ به عنوان پنجمین کشور قدرتمند در بازی‌های آسیایی بعد از ژاپن (۱/۸۷)، کره جنوبی (۲/۷۳)، چین (۳/۱۴) و قزاقستان (۴/۴) می‌باشد. پیشنهاد می‌شود سیاست‌گذاران ورزشی کشور اقداماتی را در جهت توسعه زیرساخت‌های ورزش قهرمانی، شناسایی و پرورش ورزشکاران نخبه و ثبات مدیریت ورزش انجام دهند تا از این منظر ورزشکاران نخبه به بازی‌های آسیایی اعزام و با کسب نتایج مناسب، روند ثبات عملکرد ایران در بازی‌های آسیایی و پیشرفت آن را به‌مثابه مبانی برای موفقیت در بازی‌های المپیک رقم بزنند.

واژگان کلیدی: ارزیابی عملکرد، بازی‌های آسیایی، عملکرد ورزشی

۱. استادیار دانشگاه رازی

۲. مدرس، گروه تربیت بدنی و علوم ورزشی، واحد کرمانشاه، دانشگاه آزاد اسلامی، کرمانشاه، ایران (نویسنده مسئول) bahman.asgari@yahoo.com

مقدمه

امروزه رویدادهای بزرگ ورزشی در کانون توجه جهانیان قرار دارد. این آبرویدادهای ورزشی^۱ صحنه‌هایی برای هنرنمایی ورزشکاران نخبه هست تا آنان بتوانند مهارت‌های خود را به نمایش بگذارند (دالاس و سودرمن^۲، ۲۰۰۸)؛ همچنین این رویدادها به شهر و کشور میزبان و ورزشکاران سایر کشورهای جهان کمک می‌کند تا هویت و فرهنگ ملی خود را به تمام مردم جهان شناسانده، از سویی با موفقیت و کسب مدال، باعث ایجاد غرور ملی، انسجام و توسعه ورزشی در کشور خود گردند (فیض‌آبادی و سجادی، ۱۳۹۰).

بازی‌های آسیایی برخلاف بازی‌های المپیک از قدمت تاریخی بالایی برخوردار نیست و کمتر از یک‌سده قدمت دارد. پیش از اینکه بازی‌های آسیایی برگزار و انجام گردد، در سال ۱۹۱۲ موضوع برگزاری رقابت‌های ورزشی در گردهمایی با عنوان «بازی‌های شرق دور» بین کشورهای ژاپن، چین و جزایر فیلیپین مطرح گردید. اولین دوره این بازی‌ها در سال ۱۹۱۳ در مانیل برگزار شد و تا سال ۱۹۳۴، ده دوره ادامه یافت. جنگ جهانی دوم از سال ۱۹۳۸ برگزاری این بازی‌ها را متوقف کرد. پس از جنگ جهانی دوم در طی برگزاری المپیک زمستانی ۱۹۴۸ لندن بین سران ورزش چین و فیلیپین صحبت‌هایی جهت احیاء بازی‌های شرق دور صورت پذیرفت؛ اما گوردوت سوندهی^۳ - نماینده هندی کمیته بین-المللی المپیک - برگزاری بازی‌های شرق دور را برای توسعه ورزش آسیا کافی ندانست و پیشنهاد بحث و بررسی پیرامون برگزاری بازی‌های جامع‌تر تحت عنوان بازی‌های آسیایی را به رهبران ورزشی کشورها ارائه داد. این پیشنهاد باعث توافق برای تشکیل فدراسیون ورزش آسیایی شد. کمیته‌های مقدماتی پیش‌نویس منشور بازی‌های جدید را نوشت و در ۱۳ فوریه ۱۹۴۹ فدراسیون ورزش آسیایی تحت عنوان «فدراسیون بازی‌های آسیایی» رسماً در دهلی نو افتتاح شد. در سال ۱۹۵۰ به گونه‌ای برنامه‌ریزی شد تا بازی‌های آسیایی هرچهارسال یک‌بار با حضور ورزشکاران کلیه کشورهای

آسیایی برگزار گردد. این بازی‌ها از اولین دوره (بازی‌های آسیایی ۱۹۵۱ دهلی‌نو) تا سال ۱۹۸۲ به وسیله فدراسیون بازی‌های آسیایی و از سال ۱۹۸۲ به بعد، پس از تفکیک فدراسیون بازی‌های آسیایی به وسیله شورای المپیک آسیایی سازماندهی و برگزار شد. کمیته بین‌المللی المپیک، این بازی‌ها را به رسمیت شناخت و آن را به عنوان دومین تورنمنت بزرگ پس از بازی‌های المپیک یاد کرد. ایران در سال ۱۹۷۴ (بازی‌های آسیایی تهران) میزبان این بازی‌ها بود و در کلیه دوره‌ها به جز سال‌های ۱۹۵۴، ۱۹۶۲ و ۱۹۷۸ در این بازی‌ها شرکت کرده است (همتی‌نژاد و همکاران، ۲۰۱۱).

تحقیقات علمی در مورد بازی‌های آسیایی بسیار اندک است، با این حال، تحقیقات مختلفی در مورد بازی‌های المپیک و بررسی جنبه‌ها و ابعاد مهم این جنبش جهانی در داخل ایران انجام گرفته است. البته بیشتر این تحقیقات نیز به صورت پراکنده به موضوعات نگرش صاحب‌نظران و دانشجویان در مورد المپیزم و جنبه‌های تاریخی بازی‌های المپیک پرداخته است (غفوری و همکاران، ۱۳۸۷؛ رضانی-نژاد، ۱۳۸۲). برخی تحقیقاتی که به بررسی عملکرد در بازی‌های المپیک پرداخته است، مطالعه عبدی و سجادی (۱۳۸۸) است که به بررسی توزیع قاره‌ای مدال‌های المپیک (از ۱۸۹۶ تا ۲۰۰۴) پرداخته است. در این تحقیق مشخص شد که از مجموع ۱۲۷۰۶ مدال توزیع شده در بازی‌های المپیک، ۸۰۰۳ مدال برای ورزشکاران قاره اروپا، ۲۸۹۸ مدال برای آمریکا، ۱۰۴۹ مدال برای آسیا، ۴۷۷ مدال برای اقیانوسیه، و بالاخره ۲۷۹ مدال برای ورزشکاران قاره آفریقا اختصاص یافته است که به ترتیب رتبه‌های اول تا پنجم را کسب کرده‌اند. قاره اروپا به غیر از دوره سوم (۱۹۰۴ سنت لوئیس)، در بقیه دوره‌ها، بیشتر مدال‌های بازی‌های المپیک را از آن خود کرده است. همچنین پنج‌رشته پرمدال در بازی‌های المپیک به ترتیب عبارت‌اند از دوومیدانی، قایقرانی، شنا، کشتی، و ژیمناستیک که بیش از ۵۰ درصد کل مدال‌های توزیع شده در بازی‌های المپیک تابستانی را به خود اختصاص داده و قاره‌های اروپا و آمریکا بیشتر مدال‌های خود را از طریق ورزشکاران این پنج‌رشته (به‌ویژه ورزشکاران زن) به دست آورده‌اند.

1. Mega Sport Event
2. Soderman Dolles
3. Guru Dutt Sondhi

عصبی» گزارش کردند که پیش‌بینی آنان برای عملکرد کشورها در بازی‌های آسیایی ۲۰۱۰ گوانگژو با عملکرد واقعی آنان رابطه قوی و معناداری داشته است (۲=۰/۸۶). در این تحقیق، گزارش شده است که کشورهای چین، کره جنوبی، هند، ایران، ژاپن و قزاقستان رتبه‌های اول تا پنجم را در بازی‌های آسیایی ۲۰۱۰ گوانگژو به دست خواهند آورد (ایران و ژاپن مشترکاً چهارم). در این پیش‌بینی فقط جایگاه هند و ژاپن درست پیش‌بینی نشده بود و جایگاه بقیه کشورها به درستی پیش‌بینی شد.

محمدی (۱۳۸۹) نیز مدلی ریاضی برای رتبه‌بندی کشورهای شرکت‌کننده در بازی‌های آسیایی ۲۰۰۶ ارائه داد. در این تحقیق از رویکرد جایگزینی رتبه‌بندی استفاده شد که در آن با در نظر گرفتن توانایی هر کشور در کسب مدال، تلاش می‌شود نقص رویکرد متداول مرتفع گردد. در این مدل تعداد مدال‌های طلا، نقره و برنز هر کشور به عنوان ستاده و با در نظر گرفتن شاخص‌هایی نظیر تولید سرانه، جمعیت، میزان مرگ و میر کودکان، امید به زندگی و ضریب جینی به عنوان نهاده هر کشور، نمره کارایی هر کشور در مسابقات ورزشی محاسبه می‌گردد که این نمره کارایی، ملاک رتبه‌بندی کشورهاست. نتایج تحقیق نشان داد که رتبه‌بندی حاصل از این روش، تا حدودی با روش رایج رتبه‌بندی، متفاوت؛ اما منصفانه‌تر است.

فارست و همکاران^۱ (۲۰۱۰) در مقاله‌ای تلاش کردند تا تعداد مدال تیم‌های ملی شرکت‌کننده در المپیک تابستانی پکن ۲۰۰۸ را پیش‌بینی کنند. در این کار از یک مدل آماری که براساس آنالیز نزولی تعداد مدال در دوره قبلی و تولید ناخالص داخلی استوار بود، استفاده شد. در این تحقیق پیش‌بینی‌های نهایی در مورد تغییرات اساسی در تقسیم مدال‌ها نسبت به بازی‌های سال ۲۰۰۴، به‌ویژه افزایش مدال‌های چین و انگلستان و کاهش مدال‌های روسیه، صحیح بودند. همچنین، کاندن و همکاران^۲ (۱۹۹۹) به پیش‌بینی موفقیت کشورها در بازی‌های المپیک سال ۱۹۹۶ از طریق شبکه‌های عصبی پرداختند. در این پژوهش اطلاعات دوست‌هفتادویک‌رشته

عیدی و عسگری (۱۳۹۱) به بررسی عملکرد کاروان‌های ورزشی ایران در بازی‌های المپیک در مقایسه با رقبای آسیایی پرداختند. در این تحقیق، رتبه‌بندی و مدال‌های کسب‌شده ورزشکاران ایرانی در پانزده دوره حضور در بازی‌های المپیک تابستانی (۱۹۴۸ تا ۲۰۱۲) بررسی و عملکرد نه کشور آسیایی دیگر به عنوان رقبای ایران در بازی‌های المپیک مورد مقایسه قرار گرفت. نتایج نشان داد عملکرد ایران در این بازی‌ها فاقد روند باثباتی بوده است. همچنین، بهترین رشته ورزشی ایران، رشته کشتی بود؛ به طوری که این رشته توانسته است سی و شش مدال رنگارنگ از جمله هشت طلا، سیزده نقره و هفده برنز برای ایران در بازی‌های المپیک کسب کند.

تحقیقاتی نیز در مورد بازی‌های آسیایی انجام گرفته است، در این تحقیقات به بررسی ابعاد اثرگذار بر عملکرد ایران در این بازی‌ها پرداخته‌اند. مثلاً، شریعتی فیض‌آبادی و سجادی (۱۳۹۰) در تحقیقی با عنوان اولویت‌بندی عوامل مؤثر بر موفقیت کاروان ورزشی ایران در بازی‌های آسیایی ۲۰۱۰ گوانگژو نشان داد که منابع مادی بیشترین و منابع مدیریتی کمترین اهمیت را در موفقیت کاروان اعزامی ایران به بازی‌های آسیایی ۲۰۱۰ گوانگژو داشته‌اند. همچنین رحیمی (۱۳۸۶) گزارش کرد که ۷۵ درصد از صاحب‌نظران بودجه را عامل مؤثر و خیلی مؤثر در کسب نتایج کاروان اعزامی ایران به بازی‌های آسیایی ۲۰۰۶ دوحه می‌دانند. ۸۰ درصد از صاحب‌نظران، حقوق ورزشکاران در زمان برگزاری اردو را با تأثیر خیلی زیاد و زیاد در کسب نتیجه دخیل دانسته‌اند.

گلچین‌فر (۱۳۸۶) در پژوهشی به بررسی مدال در بازی‌های آسیایی پرداخت. یافت‌های این تحقیق نشان دهنده رابطه مثبت و معنی‌دار متغیرهای جمعیت و تولید ناخالص داخلی با تعداد کل مدال‌های کسب‌شده، نیز تعداد مدال‌های طلای هر کشور دارد.

از طرف دیگر، تحقیقاتی نیز وجود دارند که نه به بررسی عملکرد کشورها در بازی‌های آسیایی و المپیک گذشته؛ بلکه به پیش‌بینی عملکرد در بازی‌های پیش رو پرداخته‌اند. همتی-نژاد و همکاران (۲۰۱۱) در تحقیقی با عنوان «پیش‌بینی عملکرد کشورها در بازی‌های آسیایی با استفاده از مدل شبکه

برای سرمایه‌گذاری بیشتر برای توسعه و تقویت این رشته‌ها مورد استفاده قرار گیرد. هدف از انجام این پژوهش ارزیابی وضعیت حضور و عملکرد ایران در بازی‌های آسیایی در مقایسه با رقبای آسیایی است.

روش‌شناسی تحقیق

پژوهش حاضر توصیفی - تحلیلی و از نوع مطالعات گذشته-نگر است. در این پژوهش از ابزار خاصی استفاده نشده، داده‌ها به صورت کتابخانه‌ای از کتاب‌ها، مقالات پژوهشی و سایت‌های معتبر جمع‌آوری شده است. جامعه آماری این پژوهش کشورهای آسیایی است. با توجه به اینکه این مطالعه دارای هدف خاصی است، جهت انتخاب نمونه‌های آماری نمونه-گیری هدف‌دار، به کار گرفته شده است. یکی از محدودیت‌های پژوهش حاضر، انتخاب رقبای برتر آسیایی ایران است که از دو طریق انتخاب‌شدنی بودند. روش اول؛ انتخاب ده کشور برتر در طول دوران برگزاری بازی‌ها و روش دوم؛ انتخاب ده کشور برتر بازی‌های آسیایی گوانگجو که انتخاب هر یک از دوروش، مزایا و معایب خاص خود را دارد که با توجه به نظر پژوهشگران، روش دوم به عنوان انتخاب ده کشور برتر پذیرفته شد. با این شرایط، کشورهای ایران، چین، ژاپن، کره جنوبی، قزاقستان، هند، چین تایپه، ازبکستان، تایلند و مالزی به عنوان ده کشور برتر آسیا انتخاب شدند. البته به جز کشور مالزی بقیه کشورهای معمولاً جزء ده کشور برتر آسیا در دوره‌های مختلف بوده‌اند. این روش بدان دلیل انتخاب شد که در دوره گذشته بازی‌های آسیایی (۲۰۱۰ گوانگجو) تمام کشورهای قدرتمند در عرصه ورزش حضور داشتند؛ اما در مجموع دوره‌ها، برخی از رقبای آسیایی ایران و خود ایران در برخی از دوران دچار جنگ‌های خارجی و داخلی بوده که در عملکرد ورزشی تیم‌های ملی آنها تأثیرگذار بوده است. به همین دلیل، روش اول نمی‌توانست گزینه مناسبی برای انتخاب ده کشور برتر آسیا در عرصه ورزش باشد. دلایل دیگری از جمله میزبانی زیاد برخی از کشورها در اوایل برگزاری بازی‌ها (از جمله تایلند)، مشکلات سیاسی کشورها، فروپاشی شوروی سابق و مستقل شدن کشورهای مختلف از آن و مواردی از این قبیل در انتخاب نشدن روش اول برای انتخاب ده کشور برتر آسیا تأثیر داشت. برای تجزیه و تحلیل

ورزشی از صد و نود و پنج کشور بر روی هفده متغیر مستقل جمع‌آوری شد و در بررسی خود به این نتیجه رسیدند که مدل شبکه‌های عصبی، ابزار مناسب‌تری از مدل رگرسیون برای پیش‌بینی موفقیت کشورها در بازی‌های المپیک است.

به نظر می‌رسد که بازی‌های آسیایی به‌مثابه بزرگ‌ترین - رویداد ورزشی آسیا و یکی از مهم‌ترین رویدادهای ورزشی جهان پس از بازی‌های المپیک، در حال رشد و گسترده‌گی است و روزبه‌روز بر ارزش این رقابت‌ها افزوده می‌شود. با توجه به نقش و جایگاه بازی‌های آسیایی در ورزش کنونی آسیا و اهمیت فراوان این بازی‌ها برای کشورهای مختلف، از جمله کشور عزیزمان ایران و نزدیک بودن اهداف و شعارها این بازی‌ها با اهداف و شعارها ایرانیان، این مسئله مطرح است که کشور ایران با فرهنگی کهن در این قاره، توانسته است نتایج شایسته‌ای در بازی‌های آسیایی کسب کند یا خیر؟ و این عملکرد و نتایج در مقایسه با سایر رقبای آسیایی در چه سطحی قرار دارد؟ همان‌گونه که در تحقیقات مشاهده می‌شود بیشتر تحقیقات بر موضوعاتی غیر از عملکرد کشورها در بازی‌های آسیایی المپیک متمرکز شده‌اند و برخی تحقیقات نیز که به بررسی عملکرد پرداخته است مربوط به عملکرد قاره‌ها (و نه عملکرد کشورها) و بازی‌های المپیک (و نه بازی‌های آسیایی) است و برخی تحقیقات نیز تنها به ارائه گزارشی از وضعیت ایران در این بازی‌ها اکتفا کرده‌اند. با توجه به اهمیت مبحث بازی‌های آسیایی، پژوهشگران به چندین دلیل اقدام به انجام این پژوهش کردند. اول؛ بی‌توجهی نسبت به مساله تاریخ بازی‌های آسیایی در کشور، دوم؛ کمبود متون، کتب و پژوهش‌های تاریخی در عرصه ورزش کشور و به‌ویژه در زمینه حضور ورزشکاران ایرانی در بازی‌های آسیایی، سوم؛ لزوم ثبت وقایع و تحولات ورزشی کشور به صورت مدون برای نسل‌های آینده. بنابراین، گردآوری اطلاعات مربوط به وضعیت حضور و نتایج ایران در بازی‌های آسیایی می‌تواند به‌مثابه منبع علمی و قابل استناد؛ مورد استفاده مدیران ورزشی، دانشجویان و ورزشکاران علاقه‌مند به این زمینه قرار گیرد. از سوی دیگر با بررسی نتایج ایران در این بازی‌ها، رشته‌های موفق و مدال‌آور شناسایی شده که می‌تواند در جهت بهبود وضعیت کاروان ایران و مشخص شدن نقاط لازم

مدال نقره و هفده برنز شده است. همچنین بدترین رتبه ایران مربوط به بازی‌های آسیایی ۲۰۰۲ بوسان است که از صدویست و شش ورزشکار ایرانی حاضر در این رقابت‌ها، با کسب هشت مدال طلا، چهارده مدال نقره و چهارده مدال برنز در رتبه دهم قرار گرفت.

نتایج جدول (۲) نشان می‌دهد که عملکرد ایران چه از لحاظ مجموع مدال و چه از لحاظ تعداد مدال طلا در بازی‌های آسیایی در قبل و بعد از انقلاب اسلامی هیچ تفاوت معناداری وجود ندارد.

داده‌ها از آمار توصیفی و استنباطی (آزمون تی) استفاده شده است.

یافته‌های تحقیق

اطلاعات جدول (۱) نشان‌دهنده اطلاعاتی در زمینه حضور ایران در بازی‌های آسیایی و اطلاعات مربوط به هریک از بازی‌ها است. مطابق اطلاعات، بهترین رتبه ایران در طول حضور در این بازی‌ها تا سال ۲۰۱۰، رتبه دوم بازی‌های آسیایی تهران (۱۹۷۴) است که با حضور سیصد و چهارده ورزشکار، موفق به کسب سی‌شش مدال طلا، بیست و هشت-

جدول (۱). وضعیت عملکرد ایران در بازی‌های آسیایی

رتبه ایران	مدال‌های کسب توسط ورزشکاران ایرانی				تعداد ورزشکاران ایرانی	تعداد کل ورزشکاران	تعداد رشته‌های ورزشی	تعداد کشورهای شرکت کننده	تاریخ برگزاری	شهر میزبان	ردیف
	طلا	نقره	برنز	مجموع							
۳	۸	۶	۲	۱۶	۴۹	۴۸۹	۶	۱۱	۱۹۵۱	دهلی	۱
۷	۷	۱۴	۱۱	۳۲	۱۱۲	۱۸۲۰	۱۳	۲۰	۱۹۵۸	توکیو	۲
۷	۶	۸	۱۸	۳۲	۱۱۸	۱۹۴۵	۱۴	۱۶	۱۹۶۶	بانکوک	۳
۴	۹	۷	۷	۲۳	۱۶۹	۲۴۰۰	۱۳	۱۸	۱۹۷۰	بانکوک	۴
۲	۳۶	۲۸	۱۷	۸۱	۳۱۴	۳۰۱۰	۱۶	۲۵	۱۹۷۴	تهران	۵
۷	۴	۴	۴	۱۲	۴۳	۴۵۹۵	۲۱	۲۲	۱۹۸۲	دهلی نو	۶
۴	۶	۶	۱۰	۲۲	۹۴	۴۸۳۹	۲۵	۲۷	۱۹۸۶	سنول	۷
۵	۴	۶	۸	۱۸	۱۲۷	۶۱۲۲	۲۷	۳۶	۱۹۹۰	پکن	۸
۶	۹	۹	۸	۲۶	۱۶۲	۶۸۲۸	۳۴	۴۲	۱۹۹۴	هیروشیما	۹
۷	۱۰	۱۱	۱۳	۳۴	۱۹۹	۶۵۵۴	۳۶	۴۱	۱۹۹۸	بانکوک	۱۰
۱۰	۸	۱۴	۱۴	۳۶	۱۲۶	۷۷۱۱	۳۸	۴۴	۲۰۰۲	بوسان	۱۱
۶	۱۱	۱۵	۲۲	۴۸	۲۳۹	۹۵۲۰	۳۹	۴۵	۲۰۰۶	دوحه	۱۲
۴	۲۰	۱۵	۲۴	۵۹	۳۶۱	۹۷۰۴	۴۲	۴۵	۲۰۱۰	گوانگژو	۱۳
	۱۳۸	۱۴۳	۱۵۸	۴۳۹	۲۱۱۳					مجموع	

جدول (۲). تفاوت بین مجموع مدال‌ها و تعداد مدال‌های طلای کسب‌شده قبل و بعد از انقلاب در بازی‌های آسیایی

مدال‌ها	تاریخ	میانگین	انحراف استاندارد	آزمون همگنی		درجه آزادی	t	سطح معناداری
				F	سطح معناداری			
مجموع مدال‌ها	قبل انقلاب	۳۶/۸۰	۲۵/۶۰۷	۰/۶۰۶	۰/۴۵۳	۱۱	۰/۴۳۴	۰/۶۷۳
	بعد انقلاب	۳۱/۸۸	۱۵/۷۵۲					
مدال طلا	قبل انقلاب	۱۳/۲۰	۱۲/۷۹۵	۳/۲۷۰	۰/۰۹۸	۱۱	۰/۸۴۳	۰/۴۱۷
	بعد انقلاب	۹	۵/۱۵۵					

ردیف کشورهای گیرنده مدال قرار دهد. از دیگر رشته‌هایی که بیشترین مدال را برای ایران در دوره‌های مختلف به دست آورده است، می‌توان از وزنه‌برداری، مشت‌زنی و دو و میدانی و چهارورزش رزمی کاراته، تکواندو، جودو و ووشو نام برد.

اطلاعات جدول (۳) نشان می‌دهد که کاروان ورزشی ایران در بازی‌های آسیایی در بیست‌وشش رشته ورزشی مختلف توانسته است مدال بگیرد. در این میان، کشتی آزاد در تمامی دوره‌هایی که ایران در بازی‌های آسیایی حضور داشت، توانسته است برای ایران افتخار آفرینی کند و نام ایران را در

جدول (۳). رشته‌های مدال‌آور ایران در بازی‌های آسیایی (۲۰۱۰-۱۹۵۱)

ردیف	نام شهر میزبان	سال برگزاری	رشته‌های ورزشی مدال‌آور ورزشکاران ایرانی
۱	۱۹۵۱	دهلی	بسکتبال، شیرجه، وزنه‌برداری، فوتبال، دو و میدانی
۲	۱۹۵۸	توکیو	وزنه‌برداری، کشتی آزاد، مشت‌زنی، والیبال، تنیس روی میز، دو و میدانی، شیرجه، دوچرخه‌سواری
۳	۱۹۶۶	بانکوک	وزنه‌برداری، کشتی آزاد، دو و میدانی، والیبال، فوتبال، دوچرخه‌سواری، تنیس روی میز، تنیس، مشت‌زنی
۴	۱۹۷۰	بانکوک	وزنه‌برداری، کشتی آزاد، دو و میدانی، دوچرخه‌سواری، مشت‌زنی
۵	۱۹۷۴	تهران	کشتی آزاد و فرنگی، دو و میدانی، مشت‌زنی، وزنه‌برداری، واترپلو، دوچرخه‌سواری، شمشیربازی، فوتبال، تنیس
۶	۱۹۸۲	دهلی نو	کشتی آزاد، وزنه‌برداری، دوچرخه‌سواری
۷	۱۹۸۶	سئول	کشتی آزاد و فرنگی، وزنه‌برداری، دوچرخه‌سواری، جودو، تکواندو
۸	۱۹۹۰	پکن	کشتی آزاد و فرنگی، مشت‌زنی، دو و میدانی، فوتبال
۹	۱۹۹۴	هیروشیما	کشتی آزاد و فرنگی، مشت‌زنی، کاراته، سوارکاری، جودو، تکواندو
۱۰	۱۹۹۸	بانکوک	کشتی آزاد و فرنگی، تکواندو، فوتبال، دوچرخه‌سواری، وزنه‌برداری، مشت‌زنی، شمشیربازی، دو و میدانی، کاراته، جودو، ووشو
۱۱	۲۰۰۲	بوسان	کشتی آزاد و فرنگی، تکواندو، فوتبال، والیبال، دوچرخه‌سواری، وزنه‌برداری، کاراته، جودو، ووشو، دو و میدانی، تیراندازی
۱۲	۲۰۰۶	دوحه	دو و میدانی، مشت‌زنی، قایقرانی، شطرنج، دوچرخه‌سواری، فوتبال، شمشیربازی، هندبال، جودو، کاراته، تکواندو، ووشو، وزنه‌برداری، کشتی آزاد و فرنگی، بسکتبال
۱۳	۲۰۱۰	گوانگژو	کاراته، جودو، ووشو، تکواندو، کشتی آزاد و فرنگی، دو و میدانی، قایقرانی، وزنه‌برداری، تیراندازی، کبدی، هندبال، والیبال، دوچرخه‌سواری، مشت‌زنی، بسکتبال

بازی‌های آسیایی تفاوت معناداری وجود دارد.

یافته‌های جدول (۴) نشان می‌دهد که بین تعداد مدال طلا و مجموع مدال‌های کسب‌شده در رشته‌های تیمی و انفرادی در

جدول (۴). تفاوت بین مجموع مدال‌ها و تعداد مدال طلای کسب‌شده ایران در رشته‌های انفرادی و تیمی در بازی‌های آسیایی

مدال‌ها	رشته	بازیکن	انحراف استاندارد	آزمون همگنی		درجه آزادی	t	سطح معناداری
				F	سطح معناداری			
مجموع	رشته‌های انفرادی	۳۰	۱۶/۱۳۰	۷/۵۳۳	۰/۰۱۱	۱۳/۱۵۲	۵/۷۲۷	۰/۰۰۱
	رشته‌های تیمی	۳/۷۷	۳/۵۳۹					
مدال طلا	رشته‌های انفرادی	۹/۹۲	۷/۳۲۰	۶/۳۴۶	۰/۰۱۹	۱۳/۲۲۰	۴/۴۳۵	۰/۰۰۱
	رشته‌های تیمی	۰/۶۹	۱/۶۵۳					

آسیا باشد. البته کشورهایی از جمله کره جنوبی، بیشتر دوره‌ها توانسته است جزء سه کشور برتر آسیا باشد؛ به طوری که در چهار دوره اخیر همواره رتبه دوم را به دست آورده است. با این حال، بهترین نتیجه ایران مربوط به رتبه دوم در بازی‌های ۱۹۷۴ ملبورن است. همچنین، باتوجه به میانگین وزنی ۵/۲۳، ایران در رتبه پنجم آسیا بعد از ژاپن (۱/۸۷)، کره جنوبی (۲/۷۳)، چین (۳/۱۴) و قزاقستان (۴/۴) قرار می‌گیرد.

جدول شماره ۵ اطلاعاتی را درباره رتبه ده کشور برتر آسیایی از جمله ایران در طول بازی‌های آسیایی ۲۰۱۰-۱۹۵۱ نشان می‌دهد که از این میان، کسب رتبه اول برای ژاپن در بازی‌های ۱۹۷۸-۱۹۵۱ و کسب رتبه اول برای چین در بازی‌های آسیایی ۲۰۱۰-۱۹۸۲ قابل توجه‌ترین مسئله است. ژاپن و چین به ترتیب هریک نه و هفت بار چهره برتر این رقابت‌ها بوده‌اند و هیچ کشوری به جز این دو، نتوانسته است رتبه برتر

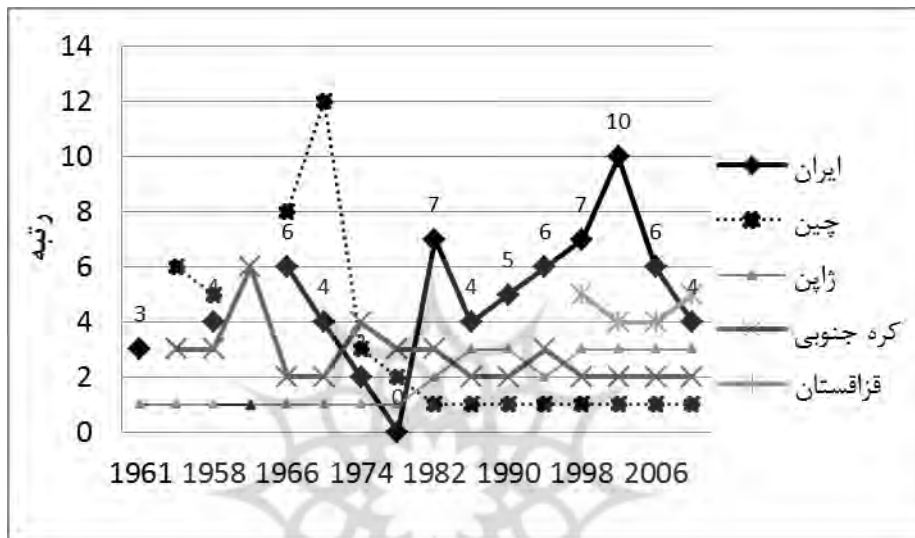
جدول (۵). رتبه ده کشور برتر ورزشی آسیا در بازی‌های آسیایی

رتبه	بازیهای آسیایی	ایران	ژاپن	کره	قزاقستان	هند	چین	ازبکستان	تایلند	مالزی
۱	۱۹۵۱ دهلی نو	۳	-	۱	-	۲	-	-	۹	-
۲	۱۹۵۴ مانیل	-	۶	۱	۳	۵	-	-	۱۳	-
۳	۱۹۵۸ توکیو	۴	۵	۱	۳	۷	-	-	۱۲	۱۵
۴	۱۹۶۲ جاکارتا	-	-	۱	۶	۳	-	-	۷	۸
۵	۱۹۶۶ بانکوک	۶	۸	۱	۲	۵	-	-	۳	۴
۶	۱۹۷۰ بانکوک	۴	۱۲	۱	۲	۵	-	-	۳	۷
۷	۱۹۷۴ تهران	۲	۳	۱	۴	۷	-	-	۸	۱۶
۸	۱۹۷۸ بانکوک	-	۲	۱	۳	۶	-	-	۵	۱۱
۹	۱۹۸۲ دهلی نو	۷	۱	۲	۳	۵	-	-	۱۲	۱۵
۱۰	۱۹۸۶ سئول	۴	۱	۳	۲	۵	-	-	۷	۱۴
۱۱	۱۹۹۰ پکن	۵	۱	۳	۲	۱۱	۱۶	-	۹	۱۰
۱۲	۱۹۹۴ هیروشیما	۶	۱	۲	۳	۸	۷	۵	۱۲	۹
۱۳	۱۹۹۸ بانکوک	۷	۱	۳	۲	۹	۶	۱۰	۴	۱۲
۱۴	۲۰۰۲ بوسان	۱۰	۱	۳	۲	۸	۷	۵	۶	۱۲

۱۱	۵	۷	۱۰	۸	۴	۲	۳	۱	۶	۲۰۰۶ دوچه	۱۵
۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۲	۳	۱	۴	۲۰۱۰ گوانگژو	۱۶
۱۱	۷/۷۵	۷	۸/۸۳	۶/۱۲	۴/۴	۲/۷۳	۱/۸۷	۳/۱۴	۵/۲۳	میانگین وزنی رتبه	

کشور با نوسانات شدیدتری (جهش‌های صعودی و نزولی بلند) همراه است. با استفاده از دامنه تغییرات رتبه نیز نوسانات ایران کاملاً مشهود است و رتبه‌های پایین (رتبه دو) و بالا (ده) به در عملکرد ایران دیده می‌شود که دامنه تغییرات هشت را در رتبه ایران نشان می‌دهد.

در شکل (۱) عملکرد کشورهای برتر ورزشی آسیا بر مبنای رتبه‌های کسب‌شده در بازی‌های آسیایی مورد بررسی قرار گرفت. در این شکل، به جز چین (در اوایل حضور در بازی-ها)، بقیه کشورها تقریباً عملکرد متعادلی را در بازی‌های آسیایی داشته‌اند. با وجود این، عملکرد ایران در بین این پنج-

شکل (۱). رتبه‌بندی پنج کشور برتر آسیا در بازی‌های آسیایی

دیگر یافته مهم این پژوهش، اطلاع از میزان نوسانات عملکرد ایران در بازی‌های آسیایی است. نمودار عملکرد ایران سینوسی شکل (با جهش‌های نزولی و صعودی بلند) است و هیچ ثباتی ندارد. کسب رتبه مطلوب ۲ و رتبه نامطلوب ۱۰ نشان‌دهنده عملکرد سینوسی ایران در بازی‌های آسیایی است. ایران با وجود کسب رتبه ۱۰ بازی‌های آسیایی ۲۰۰۲ بوسان، در بازی‌های آسیایی ۲۰۱۰ گوانگژو رتبه ۴ را کسب کرده است و این نشان می‌دهد که نمی‌توان عملکرد ایران را در بازی‌های آسیایی پیش‌بینی کرد. این یافته با نتایج تحقیق عسگری و عیدی (۱۳۹۱) هم‌سو است. آنان عدم ثبات در روند کسب رتبه در بازی‌های المپیک را در مقایسه با رقبای آسیایی گزارش کرده بودند. بر این اساس، عوامل مختلفی در این نوسانات عملکرد سهیم هستند که باید به وسیله مسئولان مورد توجه قرار گیرند. یکی از عواملی که موجب چنین نوساناتی می‌شود احتمالاً وجود داشتن سیستم کشف و پرورش، سازمان‌دهی شده است؛ به طوری که در یک دوره به

بحث و نتیجه‌گیری

پژوهش حاضر، بررسی و تحلیلی بر عملکرد کاروان‌های اعزامی ایران به بازی‌های آسیایی دارد. نتایج حاکی از آن است که بهترین رتبه ایران در طول حضور در این بازی‌ها تا سال ۲۰۱۰، رتبه دوم بازی‌های آسیایی تهران (۱۹۷۴) است که با حضور سیصد و چهارده ورزشکار، موفق به کسب سی و شش مدال طلا، بیست و هشت مدال نقره و هفده برنز شده است. همچنین بدترین رتبه ایران در بازی‌های آسیایی ۲۰۰۲ بوسان است که از صد و بیست و شش ورزشکار ایرانی حاضر در این رقابت‌ها، با کسب هشت مدال طلا، چهارده نقره و چهارده برنز در رتبه دهم قرار گرفت. با این حال، صرف نظر از عملکرد ایران در بازی‌های آسیایی ۱۹۷۴ تهران که میزبانی را بر عهده داشته است، کاروان ورزشی ایران در بازی‌های آسیایی ۲۰۱۰ گوانگژو (با کسب رتبه چهارم) یکی از بهترین نتایج را کسب کرده است. از

دست آورد. حال اینکه بعد از انقلاب اسلامی نتوانسته است میزبان بازی‌ها باشد. شاید اگر بازی‌های آسیایی ۱۹۷۴ تهران را در نظر بگیریم، عملکرد ایران بعد از انقلاب از برتری معناداری برخوردار گردد، زیرا هم از لحاظ مدال طلا و هم مجموع مدال‌ها، عملکرد بهتری نسبت به قبل از انقلاب دارد. در مجموع به نظر می‌رسد با توجه به نتایج مطلوب ایران در بازی‌های المپیک ۲۰۱۲ لندن و بازی‌های ۲۰۱۰ گوانگژو، ایران روندی روبه‌رشد را شروع کرده است و ممکن است در دوره‌های آتی بازی‌های آسیایی عملکرد بهتری را از لحاظ کسب مدال داشته باشد و منجر به ایجاد تفاوت معنادار گردد. این یافته با نتایج همتی‌نژاد و همکاران (۲۰۱۱)، صفری و سجادی (۱۳۸۶) که در برخی از نتایج خود روند رتبه ایران و عملکرد ایران در بازی‌های آسیایی را توصیف و مطلوب پیش‌بینی کردند، هم‌سو است. در این راستا، کاروان ورزشی ایران در بازی‌های آسیایی در بیست‌وشش رشته ورزشی مختلف توانسته است مدال کسب کند که در این بین، کشتی آزاد در تمامی دوره‌هایی که ایران در بازی‌های آسیایی (به جز ۱۹۵۱ دهلی نو) حضور داشته، توانسته است برای ایران افتخارآفرینی کند و نام ایران را در ردیف کشورهای گیرنده مدال قرار دهد. از دیگر رشته‌هایی که بیشترین مدال را برای ایران در دوره‌های مختلف به دست آورده‌اند، می‌توان از وزنه‌برداری، مشت‌زنی و دو و میدانی و چهارورزش رزمی کاراته، تکواندو، جودو و ووشو نام برد. خوشبختانه علی‌رغم تعداد رشته‌های مدال‌آور کمتر در بازی‌های المپیک، رشته‌های متعددی توانسته‌اند در بازی‌های آسیایی مدال کسب کنند. این موضوع می‌تواند به عنوان صحنه‌ای بین‌المللی برای کسب مدال تلقی شود و بتواند به عنوان پیش‌درآمدی برای کسب مدال آن رشته‌های ورزشی در بازی‌های المپیک مطرح شود. یافته‌های استنباطی نشان می‌دهد که بین تعداد مدال طلا و مجموع مدال‌های کسب‌شده در رشته‌های تیمی و انفرادی در بازی‌های آسیایی تفاوت معناداری وجود دارد. اگرچه عملکرد بهتر ایران در رشته‌های انفرادی نسبت به ورزش‌های تیمی کاملاً واضح است؛ با این حال، تعداد مدال‌های توزیع‌شده در رشته‌های انفرادی با رشته‌های تیمی قابل مقایسه نیست و به احتمال زیاد، وجود تفاوت به این مسئله مربوط می‌شود.

دلیل عدم وجود سیستم استعدادیابی مطلوب، استعدادهای نخبه‌ای به مسابقات اعزام نمی‌شوند و منجر به عملکرد نامطلوب کاروان ورزشی اعزامی می‌شود. مطمئناً اگر سیستم استعدادیابی واحد و یک‌پارچه وجود داشته باشد، به صورت خودکار، هر ساله تعدادی ورزشکار نخبه را به تیم‌های ملی معرفی می‌کند. البته شاهد هستیم که در یک دوره از بازی‌های آسیایی، ورزشکاران شانس کسب مدال زیادی دارند و در دوره دیگر چنین چیزی مشاهده نمی‌شود. سیستمی که این استعدادها را حمایت می‌کند، نیز معیوب است. به طوری که ورزشکاران ما در چند دوره از بازی‌های آسیایی مدال می‌گیرند و فقط با یک بار کسب مدال در یک دوره بازی‌های آسیایی، به کلی از صحنه رقابت‌های داخلی و بین‌المللی حذف می‌شوند (رضمانی‌نژاد، عسگری، ۱۳۹۱). با وجود این، عملکرد ورزشی سایر کشورهای آسیایی تقریباً متعادل است و دامنه تغییرات عملکرد آنان بسیار کمتر از ایران است. چنین توسعه پایدار این کشورها، مانند چین، مدیون سیستم‌های یک‌پارچه استعدادیابی است. چین یکی از موثرترین سیستم‌ها را در جهان برای انتخاب و پرورش استعدادها و ورزشی به صورت نظام‌مند در هر یک از رده‌های سنی جوانان دارد (هندریکسون و همکاران، ۲۰۱۰). ایران نیز باید با الگوبرداری از این سیستم‌های استعدادیابی، ورزشکاران نخبه‌ای را اعزام بازی‌های آسیایی کند.

یافته دیگر این پژوهش آن است که عملکرد کاروان‌های ورزشی اعزامی ایران به بازی‌های آسیایی قبل و بعد از انقلاب اسلامی تغییر محسوسی را در بر نداشته است و تفاوت بین تعداد مدال‌های طلا و مجموع مدال‌ها قبل و بعد از انقلاب اسلامی معنادار نیست. به نظر می‌رسد که علی‌رغم تغییرات محسوس ناشی از تغییرات سیاسی (از جمله انقلاب و تغییر حکومت) در بطن و اوایل تغییرات سیاسی (کسب رتبه ۷ بازی‌های آسیایی بعد از انقلاب اسلامی)؛ این تغییرات نمی‌تواند تأثیرات چندانی بر عملکرد کشورها در درازمدت داشته باشد.

البته باید این را در نظر داشت که ایران قبل از انقلاب اسلامی یک بار میزبان بازی‌ها بوده و توانسته است با کسب ۸۱ مدال و جایگاه دوم، بهترین عملکردش را در دوران بازی‌ها به

ترتیب، جایگاه احتمالی که با توجه به میانگین وزنی رتبه و عملکرد چنددوره‌ای اخیر می‌توان برای رتبه‌بندی ده کشور برتر آسیایی در بازی‌های آسیایی بعدی (بازی‌های آسیایی ۲۰۱۴) پیش‌بینی کرد. به این شرح است که چین، کره جنوبی، ژاپن، قزاقستان، ایران، هند، ازبکستان، تایلند، چین تایپه و مالزی به ترتیب رتبه‌های اول تا دهم برترین کشورهای آسیایی را در بازی‌های آسیایی به دست خواهند آورد. البته این نوع پیش‌بینی براساس سابقه کشورهای در بازی‌های گذشته است و تکنیک‌های پیچیده‌ای از جمله مدل شبکه عصبی برای پیش‌بینی عملکرد کشورها وجود دارد که عوامل کلان و خرد کشورها را در این پیش‌بینی دخیل می‌داند. البته این نوع روش‌ها با اینکه بسیار پیچیده و علمی هستند؛ اما در پیش‌بینی‌ها بسیار دقیق نیستند. مثلاً، همتی‌نژاد و همکاران (۲۰۱۱) با مدل شبکه عصبی، رتبه کشورهای در بازی‌های آسیایی ۲۰۱۰ گوانگژو را پیش‌بینی کردند و کشورهای چین، کره جنوبی، هند، ایران، ژاپن و قزاقستان را به عنوان کشورهای اول تا پنجم اعلام کردند (ایران و ژاپن مشترکاً چهارم). با این حال، هند رتبه ششم و ژاپن رتبه سوم بازی‌های آسیایی ۲۰۱۰ گوانگژو را به دست آوردند. اگر قبل از این بازی‌ها، عملکرد کشورها براساس میانگین وزنی رتبه، سابقه در دوره‌های پایانی و عملکرد مناظر پیش‌بینی می‌شد (مطابق تحقیق حاضر)، کشورهای چین، کره جنوبی، ژاپن، قزاقستان، ایران و هند، رتبه‌های اول تا ششم را به دست می‌آوردند که فقط با نتیجه واقعی تفاوت اندکی داشت؛ به طوری که جایگاه چهارم و پنجم قزاقستان و ایران جابه‌جا می‌شد. همچنین باید توجه داشت که کسب مدال در رویدادهای بزرگ ورزشی مانند بازی‌های المپیک و آسیایی به عوامل سطح کلان (مانند جمعیت، تولید ناخالص داخلی و غیره)، عوامل سطح میانی (مدیریت ورزش قهرمانی، عملکرد فدراسیون‌های و هیأت‌های ورزشی) و عوامل سطح فردی (ویژگی‌های ورزشکاران، مربیان و غیره) بستگی دارد (هولیهان و گرین، ۲۰۰۸). در مجموع، به مسئولان ورزش کشور پیشنهاد می‌شود که اقداماتی را در جهت توسعه زیرساخت‌ها و امکانات ورزش قهرمانی، توسعه سیستم کشف و پرورش ورزشکاران مستعد انجام دهند، تا ورزشکاران نخبه به بازی‌های آسیایی اعزام شوند. این روند می‌تواند به پرورش ورزشکارانی که در

تاکنون شانزده دوره از بازی‌های آسیایی برگزار شده و ایران در سه دوره از این بازی‌ها شرکت نکرده است. برخی دیگر از کشورهای آسیایی نیز در برخی از دوره‌های بازی‌های آسیایی شرکت نکرده‌اند. در این میان کسب رتبه اول برای ژاپن در بازی‌های ۱۹۷۸-۱۹۵۱ و کسب رتبه اول برای چین در بازی‌های آسیایی ۲۰۱۰-۱۹۸۲ قابل توجه‌ترین مسئله است. ژاپن و چین به ترتیب هریک‌نُه و هفت بار کشور برتر این رقابت‌ها بوده‌اند و هیچ کشوری به جز این دو نتوانسته‌اند رتبه برتر آسیا باشد. در این میان کشورهای از جمله کره جنوبی بیشتر دوره‌ها توانسته است جزء سه کشور برتر آسیا باشد. به طوری که در چهار دوره اخیر همواره رتبه دوم را به دست آورده است. بهترین نتیجه ایران مربوط به رتبه دوم در بازی‌های ۱۹۷۴ ملبورن است. همچنین، با توجه به میانگین وزنی ۵/۲۳، ایران در رتبه پنجم آسیا بعد از ژاپن (۱/۸۷)، کره جنوبی (۲/۷۳)، چین (۳/۱۴) و قزاقستان (۴/۴) قرار می‌گیرد. جالب است که در آخرین دوره بازی‌هایی که هر پنج کشور در آن حضور داشته‌اند (بازی‌های المپیک ۲۰۱۲ لندن) ایران رتبه پنج را در بین این پنج کشور کسب کرده است. چین رتبه دوم، کره جنوبی پنجم، ژاپن یازدهم، قزاقستان دوازدهم و ایران هفدهم را کسب کردند (عیدی و عسگری، ۱۳۹۱). در تحلیل این یافته باید بیان شود که رتبه اول چین و چهارم قزاقستان با توجه به میانگین وزنی رتبه تأییدکردنی است. با وجود این، اگرچه میانگین وزنی رتبه ژاپن در بازی‌های آسیایی بالاتر از کره جنوبی است؛ اما کره جنوبی در چندین آوردگاه اخیر بازی‌های آسیایی عملکرد بهتری نسبت به ژاپن داشته است. ایران نیز اگرچه در آخرین دوره بازی‌های آسیایی (۲۰۱۰ گوانگژو) رتبه چهارم را به دست آورده؛ اما هنوز به دلیل نوسانات مشاهده‌شده در سال‌های اخیر به جایگاه ثابتی نرسیده است. کشورهای هند، ازبکستان، تایلند، چین تایپه و مالزی نیز به علت میانگین وزنی بالاتر، به ترتیب در رتبه‌های ششم تا دهم قرار می‌گیرند. با این حال، با توجه به اینکه در این تحقیق فقط ده کشور برتر آسیایی مورد بررسی قرار گرفته‌اند و اینکه میانگین وزنی مالزی یازدهم است، احتمال قرارگیری نادرست مالزی به عنوان دهمین کشور برتر آسیا در بازی‌های آسیایی وجود دارد؛ به طوری که کشور یازدهم که در تحقیق وجود ندارد به عنوان کشور دهم مورد غفلت قرار گرفته است. به این

نوجوانان را شامل می‌شوند و دارای امکانات قابل قبولی هستند، سپس این کودکان و نوجوانان به مراکز منطقه‌ای (تک‌رشته‌ای و چندرشته‌ای) منتقل می‌شوند. این مراکز علاوه بر امکانات بیشتر، از مربیان بهتر و با دانش بالاتر برخوردارند. علاوه بر این، تیم‌های ملی و سطح بالاتر برای برگزاری اردو به این مناطق می‌آیند و امکان تمرین مشترک را در اختیار ورزشکاران مستعد این مراکز قرار می‌دهند. بالاترین مرکز آموزشی - تمرینی مراکز ملی (اغلب تک‌رشته‌ای) هستند که با استعدادترین کودکان به این مراکز راه می‌یابند و به عنوان اعضای تیم ملی (رده‌های سنی) به مسابقات جهانی و قاره‌ای اعزام می‌شوند. مسئولیت این سازمان‌ها برخلاف مراکز منطقه - ای برعهده سازمان‌های ملی است. این کودکان در سال‌های بعد بخش زیادی از اعضای تیم ملی خود را تشکیل می‌دهند. به عنوان مثال، بیش از ۹۰ درصد از اعضای تیم ملی هاکی روی یخ آلمان از این کودکان هستند (هولیهان و گرین، ۲۰۰۸، عسگری و رضانی‌نژاد، ۱۳۹۱، ابوت و همکاران، ۲۰۰۵). ایران نیز می‌تواند با الگوبرداری از این سیستم یا سیستم‌های نظام‌مند کشف و پرورش استعداد در چین، مدل مشارکت ورزشی مستمر در طول عمر در انگلستان و ایرلند، مدل استعدادیابی با تأکید بر محیط در دانمارک و مدل مدرسه محور در آمریکا یک سیستم یک‌پارچه و بومی را متناسب با امکانات کشور طراحی و پیاده‌سازی کند.

چنددوره مدال کسب کنند و در نهایت به تعادل عملکرد ایران در بازی‌های آسیایی منجر شود، نیز در بسیاری از کشورهای توسعه‌یافته جهان، سیستم کشف و پرورش استعداد واحد و یک‌پارچه وجود دارد که تمام مناطق جغرافیایی و ورزش‌های مختلف را دربرمی‌گیرد. به عنوان مثال، در کشورهای اروپایی مانند آلمان، فرانسه، لهستان و نروژ یک سیستم چندمرحله برای کشف و پرورش استعداد مورد استفاده قرار می‌گیرد. در کشورهای اروپایی، استعدادیابی در سطوح اولیه به وسیله سازمان‌ها و کمیته‌های ورزشی (مربوط به فدراسیون ورزشی مربوطه) منطقه‌ای انجام می‌گیرد. مدارس و باشگاه‌های ورزشی به‌مثابه مراکز اصلی شناسایی کودکان و جوانان مستعد به وسیله این مراکز مورد استفاده قرار می‌گیرند. متخصصان این سازمان‌ها، کودکان بااستعداد را در باشگاه‌های ورزشی شناسایی می‌کنند. معلمان تربیت بدنی (آموزش‌دیده) نیز از دانش‌آموزان تست‌های بدنی و فیزیولوژیکی می‌گیرند.

البته، هم در باشگاه‌ها و هم در ورزش مدارس، استعدادیابی ورزشی عمدتاً از طریق معاینه و بازرسی به صورت بصری صورت می‌گیرد. کشورهای اروپایی دارای مراکز پرورش استعداد در سه سطح محلی، منطقه‌ای و ملی هستند. کودکان و نوجوانان مستعد پس از انتخاب در مدارس و باشگاه‌های ورزشی، به مراکز آموزشی - تمرینی محلی (اغلب چندرشته - ای) منتقل می‌شوند. این مراکز، سطح وسیعی از کودکان و

منابع

- رحیمی، اصغر (۱۳۸۶). بررسی عوامل اثرگذار در عملکرد کاروان‌های ورزشی جمهوری اسلامی ایران در بازی‌های آسیایی ۲۰۰۶، پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه تهران.
- رضانی‌نژاد، رحیم (۱۳۸۲). «المپیزم دیدگاه اجتماعی - اقتصادی کوبرتن»، فصلنامه المپیک، ۲۳: ۱۰۱-۱۱۹.
- شفیعی، شهرام (۱۳۹۰). مدل مفهومی پیش‌بینی عملکرد کشورهای شرکت‌کننده در بازی‌های آسیایی، رساله دکتری، دانشگاه گیلان.
- شریعی فیض‌آبادی، مهدی؛ سجادی، سیدنصرالله (۱۳۹۰). اولویت‌بندی عوامل اثرگذار بر موفقیت کاروان ورزشی ایران در بازی‌های آسیایی گوانجو، ششمین همایش تربیت بدنی و علوم ورزشی، تهران.
- عبدی، حامد؛ سجادی، نصرالله (۱۳۸۸). «مقایسه قاره‌ای نتایج و مدال‌های بازی‌های المپیک تابستانی (۱۸۹۶ تا ۲۰۰۴)»، المپیک، شماره ۵۱: ۸۱-۹۲.
- عسگری، بهمن؛ رضانی‌نژاد، رحیم (۱۳۹۱). فرایند کشف و پرورش استعداد در کشورهای اروپایی، مجموعه مقالات همایش استعدادیابی، ۶۹-۷۲.
- عیدی، حسین؛ عسگری، بهمن (۱۳۹۱). «ارزیابی عملکرد ایران در بازی‌های المپیک تابستانی در مقایسه با رقبای آسیایی»، نشریه مطالعات مدیریت ورزشی، پذیرش شده.

غفوری، فرزاد؛ میرزایی، بهمن؛ هنری، حبیب؛ هنرور، افشار (۱۳۸۷). «مطالعه تأثیر آموزش المپیک بر نگرش دانشجویان دانشگاه‌های کشور»، المپیک، شماره ۴۱: ۷۱-۷۷.

گلچین‌فر، نازلی (۱۳۸۶). مدال در بازی‌های آسیایی، اولین همایش تخصصی مدیریت ورزشی، دانشگاه آمل.

محمدی، علی (۱۳۸۹). «ارائه مدل ریاضی برای رتبه‌بندی کشورهای شرکت‌کننده در بازی‌های آسیایی ۲۰۰۶»، فصلنامه المپیک سال هجدهم، شماره ۳ (۵۱): ۷-۱۹.

Abbott, A., Button, C., Pepping, G.J., & Collins, D. (2005). Unnatural selection: talent identification and development in sport. *Nonlinear Dynamics, Psychology and Life Sciences*, 9: pp: 61-88.

Condon, E.M., Bruce L.G., & Wasil., E.A. (1999). Predicting the success of nations at the Summer Olympics using neural networks. *Computers & Operations Research*, 26, pp: 1243-1265.

Dolles, H. and Soderman, S. (2008). Mega-Sporting Events in Asia — Impacts on Society, Business and Management: An Introduction. *Asian Business and Management journal*, 7, pp: 147-162.

Forrest, D., Ismael S., & Tena, J.D. (2010). Forecasting national team medal totals at the Summer Olympic Games. *International Journal of Forecasting*, 26, pp: 576-588.

Hematinezhad, M., Gholizadeh, M.H., Ramezaniyan, M.R., Shafiee. SH., & Ghazi Zahedi, A. (2010). Predicting the success of nations in Asian games using neural network. *Sport SPA*, 8(1), pp: 33-42.

